

БУРЯДАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ. МАДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ. МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

№ 102 (16925) 1985 оной майн 2, четверг Сэн 3 мүнгэн.

ХОРОНДО ЭБ НАЙРАМДАЛ

«АРАДУУДАЙ ХОРОНДО ЭБ НАЙРАМДАЛ БЭХИЖҮҮЛЭНЭЙ ТҮЛӨӨ» УЛАСХОРОНДЫН ЛЕНИНСКЭ ШАНГУУДЫЕ ОЛГОХО КОМИТЕДЭЙ

«АРАДУУДАЙ ХОРОНДО ЭБ НАЙРАМДАЛ БЭХИЖҮҮЛЭНЭЙ ТҮЛӨӨ» УЛАСХОРОНДЫН ЛЕНИНСКЭ ШАНГУУДЫЕ ОЛГОХО КОМИТЕДЭЙ ТОГТООЛ

1983—1984 ОНУУДАТ УЛАСХОРОНДЫН ЛЕНИНСКЭ ШАНГУУДЫЕ ОЛГОХО ТУХАЙ

Эб найрамдалыг хамгаалхын, бэхжүүлэхин тулоо тэмээлдэ элгэ сэх габыла...

НЭГЭНЭЙ ОДОНУУД, МАНАЙ ИЛАЛТЫН ОДОНУУД

Москвада Улаан талмай дээрэ болоһон ажалшаддай жагсаал

Түүрүүшн социализ гүрэнэй нислэл хотын амгалан тайбан байдалда иматгал Майн 1-дэ...

Социализм ба эб найрамдал тааршаддай. Улаан талмай найрагшаддай шэмгэлээш гол ударна иймэл байна.

Трибунадууд дээрэ—ленин болон ажалдай ветеранууд, фронтсвигууд, үйлэбэрлэн түүрүүшл ба үүсээшлэд, партизан, совет болон нийтин организацинуудай түрээшлэд...

Хүжэмэй, баледей болон театрална искусствын талаар габяатай байһанайн түлөө тус театрай бүлэг артистарууд нэрэ эргэнүүд олгодоһон байна.

ЭХЭ ОРОНОЙ ШАГНАЛНУУД

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй даалгабарар КПСС-эй ЦК-гай Генеральная секретарь М. С. Горбачев Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу...

КОМИССИН ЭЭЛЖЭЭТЭ ЗАСЕДАНИ

СССР-тэ Залуушуулай улас-хоорондын жэлье үнгэргэхэ комиссин ээлжээтэ заседани КПСС-эй ЦК-гай Политбюро-гой гээшүн, СССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлгэшин Нэгээдхи орлогшо Г. А. Алиевэй түрүүлгэ дор апарелин 29-дэ Кремль соо боло.

УЛААН ТУГ, ГРАМОТАНУУД БАРЮУЛАГДАБА

Ажалшаддай ханалаа нэгээдэй уласхоорондын найндэрэй урдахана Бурядай гүрэнэй Лениней орденото оперо болон баледей академическ театро соо эхэ үйлэ хэрэгүүд боло.

ФОТО. Советүүдэй талмай дээрэ болоһон ажалшаддай жагсаалһаа Б. Гадьяновэй хэһэн фото.

НУУАНГИН ТУГУУДАЙ НАМИЛЗААН ДОРО

Улаан-Удын ажалшатай Майн Нэгэнэй жагсаалгаа хэгдэнэн репортаж

УСЭГЭЛДЭР Улаан-Удэм-най бүрхэгшэж байгаа. Гэ-бэше найндэрэй баярые бу-лика хүсэн үгы ха юм даа. Хүн зон говойгоо хубсага үмдэнэй, шарянуудын ба-яртайнууд байгаа. Хэдхэн хоноод Агууехэ Илалтын 40 жэлэй ойе хүр жабхалантай-гаар тэмдэглэжэе байһаннай мэдээж. Дүрбэн жэл соо ду-лааж бушхан дөйсанаа да-ража амгалан сагаа мандуу-лан арадай баярые түүрү үзэлтэй хүн түрэлтэн хубал-дажа байна ха юм.

Угөөнэй 9 час, Советүүдэй талмай дээрэ правительство-на ендэрэй ойро хүнүүд суг-ларжа хэилб. «Бурятгеоло-гийн» магнай дээрэ СССР-эй Гербын томо зураг нүдэндэ торлоодохино. Правительство-на ендэрэй хоёр тээгүүр — КПСС-эй ЦК-гай Политбо-рогой гшүүдэй дүрэ зура-гууд, Улаан түүгүд хэбшээн-дэ намилзана. Хайшаашье ха-ра: улаан түүгүд, урла ло-зунгунууд, наранай хурса түүа мэтэ нүдэ харгаана.

Угөөнэй 10 сэг. Найндэрэй жасвалэй эхилыше мэдүүлэн, дохёо гагадбаг. Заншалта болошоон туримай ёһоор, найндэрэй жасвалыше хургуу-лын хүйбүүдэ хэилэж.

Советскэ районий хургуу-линуудай колонио — талмай дээрэ. Районий хургуулинууд-дай дунда дэлгэрэдэ социал-ис мурсыөөндэ жэлээ жэл-дэ шахуу илжа гагадэ 1-дэхи, дунда хургуулын хур-гадда үсгэлдэрэй жагсаалые толгойлон гараа. Улаань 2-дохи, 33-дахы, 9-дхи, 44-дахы, 4-дахы, 2-дохи интернат, 3-дахы хургуулинууд-дай хургадда дорьбоотой-гоор, хүлөө нэгэ жэлдээр та-тан, ендэрэй урдуур алха-лдан гараа.

Октябрьска районий хурга-шадай ходоорсоор, Железно-дороний районий хургуу-линуудай колонио Советүү-дэй талмай дээрэ бии болоод-хино. Хуралсалаа, нитын ажабайдалда амжалта туйла-лан 42-дахы, 1-дахы интер-нат, 14-дахы, 6-дахы интернат хургуулинуудай хургадэ рай-онийгоо колонио толгой-лоно. Энэ районий олохон хур-гуулида хүйбүүдые амжалта дү-рэтэй анкерал хандуулагдадаг. 41-дахы, 6-дахы, 13-дахы, 10-дахы, 51-дахы, 65-дахы, 48-дхи хургуулинуудай хургадда колонио удаа дараалан, баяр бөхсхалантайгаар үнгэрбэ.

Октябрьска районий хургуу-линуудай гэршэгай гаршагтай колонионуд ендэртэ дүтэлжэ эрбэ. Энэ районий хургуу-линуудай колонион шэжэлэлтэ өх гөв байдаг. Аха дүү ара-дуудай заншалта хуб сага үмдэлэн хүйбүүдэй бээдэ най-дангар алхалыше харахалда, угаа зохино. Октябрьска рай-оний хургуулинуудай хурга-шадта Майн 1-най баяр хүр-гэнбиди! — гэжэн үгэнүүдэй соностодохо, хэдэн зуугаад шэнжээн хоолойнууд «Ур-рэл» гэжэ хашаралдаха юм.

Эгэлэ түрүүлэн, 35-дахы, 15-дахы, 20-дахы, 25-дахы, 17-дохы хургуулинуудай хурга-шад жэлдэр алхаме татан, чэргэзэлдэн үнгэржэл байна. Парти, правительствоын хүтэл-бэрилгшэдэй дүрэ зурагуудые, баглага эсэгүүдые, транспарантуудые үхибүүд дээрэ үргэнжэй. «Агууехэ Илалтын 40 жэлэй ой мандага», «Илалта туйлаһан баатар совет арадта — алдар соло!», «4 ба 5» гэ-жэн сэгилтэйгээр хураля, «Мүнөөдөр — хургуулын пар-теда хуунабди, үгөөдэр үй-лэдэрндэ ошохобди!», «Хур-гуулын реформые бэлүүлн-бди» гэжэн үгэнүүдые унша-жа урдинбди. «Ажалайнай ерээдүйн халаан элэл ябана», — гэжэн бодол досоо эзэл-лүүгүй бии болоодохино.

ХУРГУУЛИНХИДАЙ хууль-шын колониыс нүүл хад-хан шахуу техникескэ мэргэ-жэлэй хуралсалтай зургаанууд-дай колонио ендэртэ дүтэл-жэй эрбэ. Тугшадай колонио түүгуудаа намилзуулан, хамга-лана түрүүлэн үнгэрбэ. Мантан томо үзэгүүдые барйнан эдир-шуулу тугшадай хойнохоо ал-халан эрбэ. «Профтехобра-зовани» гэжэ уншаббди. Говор шэмэглэгдэнэн автома-шина алахан мөөрээс муча-

«Бурятавтотранс» нэгдэлэй олон тоото коллективуудай, «Бурятэнергын» харьяата пред-приятинуудай гшүүд зэргэ-шэн гараба. «Улан-Удэтранс-строй» трестын барилга-хаба-ралын 834-дахы, 397-дохи, 378-дахы поездинуудай ба бу-сад предприятинуудай ажал-шад дорьбоотойгоор алхалал-даха.

Зүүн Сибириин түмэр замай отделиенин харьяата эмхинүү-дэй, М. И. Калининэй чэ-рэмжтэй локомотивна ба ва-гонно депонуудай, харгы за-май 4-дахы болынцын кол-лективууд үнгэрбэ.

«Бурятцелинстрой» трес-тын харьяата предприятинууд-тай түмэр-бетон хэргэсэлэй заводой ажалшад гараа үр-гэн, правительствена ендэр-тэ зогсогшодые амаршалан гараа.

Железнодорожно райондо промышленна предприятинууд угаа олон. Советүүдэй тал-май дээгүүр дуунашагүйгөөр хубарилдан гаража байһан ажалша коллективуудые нэрлэ-жэ урдишын аргагүй. «Бу-рятстройматериалы» нэгдэл-лэй, Загорскын хирпиисын заводой, хэрюон уданай ба хилээмэнэй 2-дохи заводууд-дай ажалшад хубарина. «Бу-рятгражданпроект» болон про-ектна бусад институудай, гидрометеобсерваторийн хүдэл-мэрилгшэдэ ендэртэ зог-согшод амаршална.

1-дахы педучилищенин, соёл-гэгээрэлэй училищенин, түмэр-замай техникумэй, Бурядадэй худөө ажахын институудай студентур залуу наһанай зали бадаруулан үнгэрбэ.

Залуу үгэнэн интернациональ-на хүмүүжэлтэй байха ёһоороо байна. Дэлхэйн залуушуулай эрхэ сүлөөлгөөгөө түүло тэм-сэлые манай залуушуул үнэн зүрхэнбөө дэмжэнэ. Залуушуу-лай ба студентнэрэй бүхэдэл-хэйн XII фестивалиин утгам-жада эрхим хуралсалтай, ажал-лай бэлэг барихаа манай залуушуул бэлдэнэ.

Энэ түбини ахамидаралтай үгыс залгаха Эдир наһатан, 50 найрамдалай үхибүүдэй ажалшад байр алдарты, Энхэ тайбантай түүло эсэгшэй тэмцэлтэй!

гэнэн шулгөөр залуу үгэнэд хандаха дурэн хурөө һэн. Тусхай дунда хургуулида гү, али институудай хуража ябах уедаа ухан болоодо эрдэм мэдээдэр хуяглан, ерээдүйн-гөө мэргэжэлтэй эрчимээр бу-шанга гэжэ студент бүхэн оролдохо ёһотой бшуу. Ямар мэргэжэлтэ болжоо гараһан-гаань, хожомойнгоо ажалда амараар ханданһанэин үйлдэ-бэрини амалта, ажабайдалтай хүмжэлтэ дүлдихаха ха юм.

ОКТАБЬСКА районий ажал-шадай колонио Советүү-дэй талмай дээрэ гаража эрэл-лэй. Октябрьска район хадан мүйн тээ промышленна район гэжэ мэдээжэ. Социалис мурсыөөнэй эршые алддаггүй нарин эмбыын комбинатад ажалшад районийнгоо найндэрэй колониыс түрүүлжэ эр-хэдэ хүртэлэн байна. «Втоо-чермет» нэгдэлэй, трикотаж гадар хубсаһанай фабрикийн, БМДЦ-гай, «Забайкалесс» нэгдэлэй, РСУ-гай болон пред-приятинуудай, эми зургаанууд-дай ажалшад жэгдэ найжанаар гэгшээлэлдэн үнгэржэл байгаа һэн.

Гавбурятстройн харьяата предприятинуудай, «Буржеле-зобетон» нэгдэлэй, «Спец-строймеханизация» трестын эмхинүүдэй, гэр-барилгын ком-бинатад, «Ижиржданстрой» трестын, 1-дахы автобэзич болон бусад предприятинууд-дай олон тоото түүлолгшэдэ урдадхи бүлэг боломо буюр-доод, талмай дээгүүр эбтэй дорюунаар үнгэрбэ.

СССР-эй Наукуудай ака-демиин Сибириин отделиенин Бурядадэй филиалэй эрдэмтэд, Зүүн Сибириин гүрэнэй Соёл-ий институудай багшанар ба студентнэр Советүүдэй талмайн шулуун хушалтын дорьбосо алхалалдан гараба. Уһанай урасхал мэтэ, колонионнуудай дабшаса талалданггүй, Улаан түүгүдэй намилзахада, урла ло-зунгунуудай эрэлхэ-марьялахэ-

ажалшад саашадаа эршэээ шангадхан, хуушанайгаа ал-дар солие арбеданхан нэргээ-жэ бээ гэжэ найдагдаха бай-на.

Ажаһуудалай хэргэлэмжэ хан-галгын министрствын харь-яата эми зургаануудай, пред-приятинуудай хүдэлмэрилгшэдэ-дэй колонио ендэрэй урдуур гаража эхилбэ. Хүн зоной ажа-һуудалай эрштые хангалгын шаһарые эрд найжаруулаха зо-рилго партиинмай ЦК-гай хая-хан үнгэрэн Пленум дээрэ та-бигдаа гэжэ мэдэнбди. Тимэ мээжэ хангалгын албанай хү-дэлмэрилгшэд өөһдэйгөөр хэ-рюусалгые гүнээгээр өйлго-гожо, хүдэлмэрингөө шаһа-рые найжаруулын түүло тэм-сэхэ болоно.

Бурядад АССР-эй Мелио-рацияин ба Уһанай ажахын, Соёлой, Пиотагай промышлен-носгийн, Худалдаа наймааны, Худөө ажахын министрствэ-нүүдэй хүдэлмэрилгшэд хой-но хойнохоо баяр баяхсалан-тайгаар алхалалдана, буркоол-соонай, нитын эдэе хоолой управлениин хүдэлмэрилгшэд найндэрэй амаршалые баяр-тайгаар сонсоно, өөһэдөө хүр жабхалантайгаар «Урал» хай-харалдан үнгэржэл байна. Си-дэрэй урдуур гаража ажа-шадай олохид СССР-эй Эдэе хоолой программые найнаар бөлүүлхын түүло сэхэ хэрюу-салгайгай, тэрэнээ наринаар м-дэрэнхэй байна. «Эдэе хоолой программые эршэтэйгээр бэл-үүлэлэй», «КПСС-эй ЦК-гай а-прелиин (1985 он) Пленумийн шийдхэбэриие бэлүүлхын түү-лөө!» гэжэн ба бусдыше ло-зунгунуд колонионнуудые ш-мэглэнхэй.

Хэлхэе холбоошод, гүрэн-эй эми зургаануудай хүдэлмэ-рилгшэд эмхитэй дорюунаар гэгшээлэлдэн үнгэрбэ. Буряд орой ой баялыгые, ашгата мал-тамалуудые элрүүлэн, ара-дай ажахын жасада оруулдаг габыятай геологуд дорюу-хан алхална.

Эхэ Газарнай, Эрдэни баялггаа аса наашань, Эдлэл лэ тэрэнишэ — ингэжэ геологуд түрэлэн дай-дада хандаха эрхэтэй, Эхэ оройнойгоо баялыгые арба-жуулаа уялгатай зон шуу.

Районийнгоо ажалшад колонионн хуул хадхан, мүн лэ ерээдүйн мэргэжэлтэ дүртэй дорюунаар «Урал» хашхарал-дан орожо эрбэ. Индустри-альна, кооперативна, лесотех-никескэ техникумуудай, Зүүн Сибириин технологическа ба «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орден-то БГПИ-гэй студентные ендэр-тэ зогсогшод халуунаар амар-шалба. Доржи Бензаровой нэ-риничэ халгламар. Районий

Түрэл Коммунис партиин-гаа, түрэ засагайнаа эсээн мэргэн энэ политикые сүм дэм-жэжэ байһанаа нислэл хой-тимнай ажалшад найндэрэй-гээ эмхитэй найхан жагсаалаар гэршэлэн харуулаа.

Нагнин түүгүдэйнагаа Намилзана доро Наран гэжэ дабшаа, Эхэ Газарайнагаа ерээдүйн. Эдлин найханаа Эршэтэ ажалараа баягуула! Ц. ДОНДОГОВ, манай тусхай корр. Советүүдэй талмай дээрэхэ Б. ГАРДЬЯНОВАЙ хэжэн фотонууд.

ТАСС-эй корреспондент КОВА, А. БЕ-ЮДИНА, Ю. ИКИНОВ, В. П. талмай репортаж

